

Stichting Rotterdam Circusstad

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 365.000

Over de instelling

Stichting Rotterdam Circusstad (hierna: Circusstad), podiumkunsten, festivals, Rotterdam

Circusstad presenteert jaarlijks in mei gedurende vijf dagen een breed festivalprogramma met een grote diversiteit aan circusactiviteiten en richt zich daarmee op een zo breed mogelijk publiek. Het festival laat werk van internationaal toonaangevende gezelschappen zien en geeft daarnaast veel ruimte aan jong talent. Het beoogt de ontwikkeling van de discipline aan te wakkeren en wil een maatschappelijke impact hebben door gebruik te maken van het sociale gezicht van het circus. De organisatie werkt samen met een groeiende groep lokale partners met als doel om in Rotterdam een sterk cultureel klimaat voor de productie en presentatie van circustheater te ontwikkelen en te borgen.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.25 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) oordeelt positief over Stichting Rotterdam Circusstad. Echter, na weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de raad Stichting Rotterdam Circusstad geen subsidie toe te kennen. Hij verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In de subsidieperiode 2021 - 2024 is de oprichter van het festival Maaïke van Langen teruggetreden en inmiddels gaat Circusstad met een nieuwe artistiek leider verder. De raad ziet tot zijn genoegen dat de gestage ontwikkeling van het festival zich doorzet. Het festival kreeg een nieuwe impuls door de introductie van het Circusstad Gala in 2022 in het Nieuwe Luxor Theater. Het talentprogramma 'Circunstruction' presenteerde in deze subsidieperiode zijn eerste resultaten binnen het festival. De raad is positief over de signatuur van het festival en de niet aflatende inspanningen van de instelling om het nieuwe circus verder te ontwikkelen, te professionaliseren en hier een publiek voor op te bouwen.

Het activiteitenplan is met enthousiasme en een groot hart voor het genre geschreven. Kwaliteit en innovatie worden organisch verbonden met

maatschappelijke thema's en buurtgebonden activiteiten. De raad waardeert de ambitie om het belangrijkste podium voor het Nederlandse circus te worden, maar is kritisch over de eigen positionering van Circusstad. Hij vindt, juist waar het gaat om een discipline in opkomst, dat de aanvraag een reflectie zou moeten bevatten op de inhoudelijke verschillen tussen de twee grote circusfestivals die zich in Nederland om het nieuwe circus bekommeren.

De plannen voor de komende subsidieperiode zijn veelbelovend en de samenstelling van het festivalprogramma getuigt van vakmanschap. De invulling van de drie ontwikkelingslijnen – verwonderen, verbinden en verrijken – spreekt tot de verbeelding. De raad waardeert de aandacht die de instelling heeft voor alle niveaus van het circusveld, van jeugd, amateurs en jonge makers tot internationale topgezelschappen alsook de manier waarop zij aan de verschillende treden van de talentketen bouwt. De instelling volgt de ontwikkelingen in het veld nauwkeurig en beschrijft de activiteiten die zij onderneemt goed. Daarom verbaast het de raad dat in het plan geen reflectie op de actuele ontwikkelingen of op de urgentie van de voorstellingen is opgenomen vanuit de visie van de curator.

In het programma verweeft Circusstad een internationale programmering van kwalitatief hoogstaand niveau met de presentatie van jonge makers uit Nederland. De raad is enthousiast over de ruimte die het festival geeft aan interessante crossovers met theater en dans, met muziek en met beeldende kunst. Circusstad wil daarbij per jaar een *signature project* organiseren, met in even jaren kwaliteit en vernieuwing tijdens het Circusstad Gala en in oneven jaren een sociaal en maatschappelijk relevant groot buurtproject. Op het gala kan een breed publiek in een feestelijke ambiance een avond met bijzondere acts zien die het beste van het nieuwe circus vertegenwoordigen. Het buurtproject betekent een tweejaarlijkse intensivering van de link met de lokale gemeenschap. De raad vindt de focus op jaarlijks één project, vanwege de relatief kleine omvang van de organisatie, sterk en goed doordacht.

Talentontwikkeling is een van de belangrijke en waardevolle pijlers onder Circusstad. Het talentprogramma Circunstruction is sinds een aantal jaren in het festival opgenomen en in het najaar worden de eerste resultaten getoond. In het daaropvolgende festival kunnen producties deel uitmaken van het festivalprogramma. Dat vindt de raad op zich een interessante opbouw en hij had in dat kader graag gelezen hoe de verschillende trajecten precies vorm krijgen, wie deze begeleidt en hoe de selectie en de doorstroming tot stand komen. Positief is de raad over de plannen die Circusstad heeft om komende jaren te gaan coproduceren met verschillende jonge Nederlandse gezelschappen en hij ziet het ondersteunen van jonge professionals als een logisch vervolg op het werken met studenten. Nu de circusopleidingen in Tilburg en Rotterdam al wat langer bestaan, groeit de kwaliteit van nieuwe lichten Nederlandse alumni en

daarmee de kwaliteit van de producties. Nederland is bezig aan een inhaalslag ten opzichte van het internationale veld. Circusstad constateert een grote behoefte aan creatiemogelijkheden voor deze nieuwe aanwas en wil deze via makerstrajecten in een langer traject ondersteunen.

De instelling schrijft een sterk draagvlak te hebben onder internationale professionals, maar licht dit verder niet toe. Wel biedt Circusstad met de Dutch Circus Showcase een platform waarop gezelschappen zich ook aan internationale programmeurs kunnen presenteren. Daarnaast kunnen jaarlijks zo'n zes tot acht makers hun plannen pitchen om coproducten en residentieplekken te vinden.

Maatschappelijke betekenissen

Het festival is vanaf het begin gedragen door een aantal Rotterdamse instellingen en is goed ingebed in de Rotterdamse infrastructuur. In haar missie staat dat het Rotterdam als levendige internationale circusstad wil profileren. Buurtprojecten dragen voorts bij aan sociale cohesie en het creëren van onderling vertrouwen. Dat is precies waar circusacts op gebaseerd zijn en de raad ziet dit terug in de projecten die voor en met wijkbewoners ontwikkeld zijn. Zo droeg een gezelschap de wijkbewoners in het jubileumproject uit 2023 letterlijk op handen. De raad vindt het overigens jammer dat het in het vorige plan als veelbelovend beschouwde Circus Roffa – waarin kwetsbare Rotterdamse jongeren samen met Circus Rotjeknor hun talent konden ontwikkelen – na een eenmalige pilot niet is voortgezet.

De raad is onder de indruk van de actieve visie van de organisatie op de maatschappelijke mogelijkheden van de projecten die in de verschillende Rotterdamse buurten worden georganiseerd. De plannen voor de komende buurtprojecten waarin Circusstad internationale kwaliteit aan sociale impact verbindt, zijn inspirerend. Zo wordt voor 2025 een groot koorddansproject op touw gezet met het Franse gezelschap Compagnie Basinga dat een week aan de slag gaat in een wijk als Feijenoord of IJsselmonde. Bij dit project loopt de koorddanseres uiteindelijk over een lijn tussen twee gebouwen in de buurt en bewoners werken hieraan mee als musici, maar ook als 'cavalettisten' die de touwen strak houden en er zo verantwoordelijk voor zijn dat de kabel niet gaat schommelen. De wijze waarop deze voorstelling tot stand komt, heeft een duidelijke maatschappelijke relevantie. Het tweede buurtproject staat voor 2027 op stapel. Actuele thema's als klimaat en duurzaamheid vormen dan het uitgangspunt voor buurtactiviteiten en de voorstelling.

Circusstad kent veel samenwerkingen op diverse plekken en met alle soorten organisaties en ontwikkelt veel activiteiten voor, door en met jeugd en amateurs. Ook werkt de instelling samen met Circuspunt, Kunstgebouw en jeugdcircussen uit Zuid-Holland aan een actieplan voor professionalisering van de amateursector, de 'Pilot Nationaal Akkoord Amateurkunsten'. In de komende

jaren wil de instelling daarnaast nieuwe groepen makers betrekken via cocreatie. Met het inclusieve Theater Babel gaan circusartiesten samen met mensen met een verstandelijke beperking een productie maken. Daarna komt er een project met Skateland, waarin jongeren kennis kunnen maken met circus en een kruisbestuiving met street culture tot stand komt.

De instelling is transparant over de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. Dat geldt ook met betrekking tot naleving in de toekomst. De meest in het oog springende voorbeelden hiervan zijn het introduceren van fair pay, fair chain en fair share, die duidelijk toetsbaar zullen zijn, en het opzetten van een structuur voor de ontwikkeling van medewerkers in samenwerking met andere festivals. Er is een gedragscode Integriteit en sociale veiligheid. Rotterdam Circusstad hanteert de cao Toneel en Dans.

De raad waardeert het dat het festival handelt vanuit een breed, inclusief perspectief in het benaderen van makers en publiek. In het programma is veel ruimte voor diversiteit en inclusie, zoals verschillende generaties en genderidentiteiten. De raad is positief over de reflectie van de instelling op de Code Diversiteit & Inclusie. De instelling beschrijft helder de meerwaarde van een diverser medewerkersbestand voor de organisatie zelf. De raad heeft er vertrouwen in dat de voorgenomen stappen in de richting van een diverser personeelsbestand op termijn ook zullen leiden tot een meer bij Rotterdam passend divers kernteam.

Toegankelijkheid

Voor Circusstad staan publieksbeleving en gastvrijheid centraal. Iedereen moet zich welkom voelen. Op het festivalterrein wordt gewerkt met een herkenbaar divers team. Circusstad biedt een laagdrempelige mix van gratis en betaalde programma's en biedt een open en publieksvriendelijke plek, in de theaters en op straat in veel wijken van Rotterdam. De discipline is voor een breed publiek aantrekkelijk en werpt door het niet-talige karakter ook op dat vlak geen drempels op. Circusstad heeft daarbij veel aandacht voor mindervaliden, zowel in de inrichting van de locaties als op de website, waar alle informatie over toegankelijkheid goed te vinden is.

De Stadsparade is voor de organisatie een belangrijk middel om publiek kennis te laten maken met het circus en de raad deelt die mening. De Stadsparade is bedoeld als handreiking naar de hele stad. Circusstad zet door de samenwerking met Cultuur Concreet deze speciaal gemaakte, flexibele voorstellingen breed uit over doelgroepen en wijken. Ze zijn op zo'n dertig basisscholen, pleinen en winkelcentra te zien. Ook gaat de Stadsparade speciaal op bezoek bij senioren in verzorgingshuizen. Het festival heeft een groot publiek voor de gratis voorstellingen en hoopt zo voor gezinnen en wijkbewoners een opstap te vormen voor theaterbezoek. De instelling heeft veel aandacht voor de verschillende

financiële mogelijkheden van het publiek. In de balans tussen onbetaalde en betaalde bezoeken blijft het aandeel betaald publiek, net als vier jaar geleden, beperkt.

De instelling neemt deel aan het sectorbrede onderzoek door Rotterdam Festivals en heeft zo een duidelijk beeld van bestaand en potentieel publiek. Circusstad geeft een uitgebreide beschrijving van haar verschillende doelgroepen en heeft de ambities voor subsidieperiode 2025 - 2028 vastgelegd. In de marketingstrategie is bepaald welk aanbod in de gelaagde programmering geschikt is voor welke publieksgroep, waarbij storytelling in de communicatie een belangrijke rol zal spelen. Ook de online campagne heeft zich in de afgelopen jaren sterk ontwikkeld.

Bedrijfsmatige gezondheid

De begroting is realistisch gezien het activiteitenplan, maar kent wel lichte risico's. Circusstad heeft een mix van eigen inkomsten en subsidies met een relatief groot aandeel subsidies. Circusstad wil haar activiteiten de komende jaren verder uitbreiden. Dit vertaalt zich in een hoger bezoekersaantal en, in de jaren dat het gala wordt georganiseerd, hogere eigen inkomsten. Ze beschrijft voldoende wat de strategie is bij tegenvallende inkomsten. Er wordt gewerkt met een jaarlijks go-moment waarin begrote uitgaven in balans worden gebracht met gerealiseerde bijdragen. Verder nemen presenterende partners een deel van het risico van de kaartverkoop en wordt er gestreefd naar een buffer van 10 procent van de jaaromzet.

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat de instelling financieel redelijk gezond is.

De instelling heeft voldoende beschreven hoe zij de principes van de Governance Code Cultuur toepast. Wel kan beter worden vastgelegd hoe de instelling het bewustzijn van rol, taken en verantwoordelijkheden van bestuur en raad van toezicht borgt. Ook behoeft de naleving van wet- en regelgeving, de invulling van goed bestuur en de omgang met (vermoedens van) misstanden en onregelmatigheden meer onderbouwing.

Geografische spreiding

Rotterdam Circusstad is gevestigd in Rotterdam. Binnen de categorie Podiumkunstenfestivals zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.